

http://college.nati.org.ua/docs/zbirnik_011.pdf. – Назва з титулу екрана. – Дата перегляду: 10.03.2018.

5. Який конструктор сайтів краще обрати? [Електронний ресурс] // Mozok.net : розумний підхід до створення сайтів. – Електронні дані. – Режим доступу: <https://mozok.net/yakyy-konstruktor-saytiv-krashche-obraty>. – Назва з титулу екрана. – Дата перегляду: 10.03.2018.

Бойченко В.Б.,

заступник начальника управління культури,
національностей та релігій Миколаївської
обласної державної адміністрації,
м. Миколаїв

ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА: ВИДИ ТА ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ

Територіальна громада в Україні є первинним, і основним, суб'єктом місцевого самоврядування. Це визначається і Конституцією України та чинним законодавством. Відповідно розвиток кожної окремої територіальної громади впливає на розвиток місцевого самоврядування всієї України.

У свою чергу ефективність діяльності кожної територіальної громади залежить саме від виконання ними певного функціоналу залежно від виду самої територіальної громади. Види територіальних громад та реалізація ними певного функціонального змісту дуже взаємозалежні та взаємопов'язані між собою.

Можна відразу сказати, що класифікація видів територіальної громади залежить від їх функціонального змісту – тобто виконання ними певних функцій – певного напрямку діяльності в досягненні цілі, задля здійснення якого об'єдналися жителі певної території.

У працях авторів, які робили спроби дослідити види територіальних громад, існує декілька підходів через вивчення їх структури, але все ж автори сходяться на виділенні таких видів: за просторовою ознакою; за видовою характеристикою [1].

Усі автори, що класифікують територіальні громади за просторовою ознакою беруть за основу територіальну ознаку громади, а саме – її розмір та кількість населення. Так, Д.Я. Гараджаєв та В.О. Куранін, які виділяють територіальні громади через механізм захисту інтересів громадян як членів територіальних колективів, при цьому поділяючи їх на:

- 1) основні територіальні колективи (місто, район, село, селище);
- 2) факультативні територіальні колективи (мікрорайон, квартал, вулиця, будинок, інші територіальні утворення) [2].

Різницею між цими видами є просторова ознака місцевого самоврядування, що закріплюється в чинному законодавстві. Так, основні

територіальні громади набули широкого розповсюдження на Україні, у той час як факультативні – мають досить стриманий розвиток і ґрунтуються в основному на ініціативі мешканців малих форм територіальних громад.

У той же час О.І. Кирюшин виділяє територіальні громади наступним чином:

- а) у рамках населеного пункту (місто, селище, село);
- б) у межах адміністративно-територіальних одиниць (районів, областей, країв);
- в) у межах великих економічних районів [2].

У даному випадку маємо також просторову ознаку, яка чітко обумовлює розмір територіальної громади (і розмір території, і кількість населення).

Схожою за ознаками є теорія П. Ільїнського, який розрізняє такі види територіальних громад за просторовою ознакою:

- 1) первинні (село, селище, місто без районного розподілу)
- 2) регіональні (район, округ, область) територіальні громади.

Цю ж теорію підтримують і С. М. Іванова та А. А. Югова, які всі існуючі територіальні громади пропонують поділяти на 3 види залежно від їх територіальної ознаки:

- 1) великі групи людей, котрі проживають у межах окремих самостійних держав або національно-територіальних утворень;
- 2) територіальні колективи, що складають громадяни, котрі проживають у межах адміністративно-територіальних утворень: областей, міст, районів, міських селищ;
- 3) територіальні мікроколективи, що складаються з населення, котре мешкає всередині адміністративно-територіальних одиниць на окремих територіях, які не мають офіційно встановлених меж [2].

Підсумовуючи можна сказати, що основними видами територіальних громад за просторовою ознакою є такий поділ:

- 1) найменший – територіальна громада села, селища, маленького міста – тобто територіальний колектив в межах населеного пункту або базових, «природних» територій;
- 2) середній – територіальна громада міста обласного значення, райони, області – територіальні громади в межах адміністративно-територіального колективу, певних "штучних" територій;
- 3) великий – територіальна громада рівня держави, великих економічних районів.

Можна сказати, що саме таку видову класифікацію і підтримує чинне законодавство України. Виходячи з ч. 1 ст. 140 Конституції України, яка містить визначення місцевого самоврядування, виділяються такі види територіальних громад:

- а) територіальну громаду села або добровільного об'єднання в сільську громаду жителів кількох сіл;
- б) територіальну громаду селища;

в) територіальну громаду міста [3].

Аналогічного висновку можна дійти при аналізі положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», які на законодавчому рівні регламентують правила укрупнення (об'єднання) і роз'єднання територіальних громад у сільській місцевості [4].

Видова характеристика громад має не тільки наукове, але й практичне значення. Кожний з видів територіальних громад має свої соціологічні, економічні культурологічні характеристики, а найважливішим компонентом правового (конституційного) статусу територіальних громад виступають належні їм функції. Тільки функціональний аналіз діяльності територіальної громади (її динамічна спрямованість) сприятиме розумінню політико-правової природи цього суб'єкта місцевого самоврядування, розкриватиме обсяг, характер і зміст його діяльності.

Список використаних джерел:

1. Гейда О.В. Види територіальних громад в Україні та особливості їх правового статусу: загальна характеристика [Електронний ресурс] / О.В. Гейда. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Sport/Downloads/evpe_2012_3\(3\)_4%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Sport/Downloads/evpe_2012_3(3)_4%20(1).pdf). – Заголовок з екрану.

2. Види територіальних громад [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/16330826/pravo/vidi_teritorialnih_gromad – Заголовок з екрану.

3. Конституція України [Текст] : офіц. текст : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р. : станом на 1 січня 2006 р.]. – К. : Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с.

4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» станом на 21 травня 1997 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрану.

5. Функції територіальних громад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://megalib.com.ua/content/9095_Fynkcii_i_povnovajennya_teritorialnih_gromad.html – Заголовок з екрану.

6. Функціональне навантаження територіальних громад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/14400912/finansi/funktsiyi_teritorialnoyi_gromadi_rol_pravoviy_status – Заголовок з екрану.

7. Функції громад: що це? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tergromada.blogspot.com/2015/05/blog-post_45.html – Заголовок з екрану.

8. Система органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування. -

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/12980108/pravo/>
– Заголовок з екрану.

Борко Т. М.,

кандидат педагогічних наук, доцент з/н
ВП «МФКНУКіМ», м. Миколаїв

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

В умовах новітніх змін розвитку сучасної освіти з'явилася термінова потреба суспільства у творчих, обдарованих громадянах, здатних до життєвого самовизначення. Перед вітчизняною освітньою системою стоїть завдання сформувати громадянина, спроможного до гнучкої зміни способів і форм життєдіяльності, а формування ключових компетентностей, що відповідають основним видам діяльності громадянина, стає актуальним завданням навчально-виховного процесу вищого навчального закладу [2].

З розвитком креативності як найважливішої якості майбутніх фахівців пов'язане широке впровадження у вітчизняну вищу школу популярного за кордоном компетентнісного підходу до організації навчання. Компетентність – це вміння співробітника мобілізувати свої знання та прийняти оптимальне рішення в нестандартній виробничій ситуації. Перехід від знаннєво-орієнтованого до компетентнісного підходу передбачає якісно новий рівень сприйняття особистістю дійсності, її готовність до самореалізації на основі системи цінностей полікультурного, толерантного, гуманістичного інформаційного суспільства.

Теорія компетентнісного підходу в освіті розроблялася і була представлена в працях як зарубіжних учених Р. Бадера, Д. Мертенса, Б. Оскарсона, А. Шелтена, так і наших вітчизняних. Українські перспективи компетентнісного підходу в сучасній освіті досліджували вчені І. Бех, Н. Бібік, Л. Ващенко, І. Єрмаков, О. Локшина, О. Овчарук, Л. Паращенко, О. Пометун, О. Савченко, С. Трубачева та інші.

На думку українських вчених компетентність не зводиться до знань і вмінь в кількісному відношенні. Але без знань і особистого досвіду діяльності набуття ключових компетентностей неможливе. Більш того, набуття компетентностей залежить від активності, свідомого відношення до різних видів діяльності (праці, навчання тощо). Але водночас у експлікації понять «компетентність», «компетентнісний підхід» і досі немає одностайності, тому що не дійшли згоди вчені.

Оптимальними умовами формування професійної компетентності майбутніх фахівців є побудова навчального процесу у ВНЗ на основі реалізації принципу суб'єктності, який на відміну від підходу до особистості студента як